

PETER ŠULEJ
Kék trilógia

Merva Attila fordítása

Madách Egyesület
Pozsony, 2024

Peter Šulej

KÉK TRILOGIA

Merva Attila fordítása

Madách

A szatellit szelleme

a szatellit szelleme

vagyok

(olyan angyalféle)

suttogom suttogom:

22. század akadémikusai

nyissátok ki halkan költészetem

a szatellit szelleme

vagyok

nem akarlak bántani

csupán a régi médiaharcok

mesés történeteinek elbeszéléseire várok

a szatellit szelleme

vagyok

szúrd be az idegchipet

együtt számláljuk majd vissza

emlékeinket a jövőről

Ez költészet Tulajdonképpen cím nélkül

többféle világ létezik többféle széttartó valósággal
nem igazán fontos az elrendezésük
az egyikben csupán lelkiismeret vagyok és a világot mentem meg
a másikban *ratatouille*-t főzök
a következőben csak egy összezavarodott kis semmi vagyok
tudomást sem véve más világokról és valóságokról

az egyikben elfoglaltuk városaitokat
beköltöztünk a lakásaitokba
a gyerekeitekből is mi lettünk
nem mindig hoz vihart a szél
az igazság sem mindig kívülről érkezik

itt már a cél elérésének könnyedsége is furcsa volt
talán jobb lett volna ha az erdőben maradunk
harkályokat és kakukkokat figyelve
hiszen minden irányított esemény
intellektuális összeomlást okozhat
szóval tényleg?
nem csupán a helyzet kezelhetőségének mértékéről szól?
harkályok és kakukkok
még gombászni és mézet gyűjteni is lehet
a káoszról születve

a véletlenről gondolkodva:

Molesme-i Szent Róbert 1111-ben hal meg
viszont nem természetes hogy egy ilyen
szinte a konspirációkra teremtett évben
valaki névvel együtt haljon meg

ám az időgörbék tőlünk függetlenül megmozdultak
valahol a pincében talált régi technológiához nem értünk
az újat pedig nehezen de mégiscsak a magunkévá tesszük

ezután egy szót adtunk nektek: ROBOT
birtokba vettétek és megtanultátok
nem is sejtitek hogy a varázserővel bíró papír még mindig nálunk van
feltűnés nélkül jól elrejtve

a vizet költészetre változtatjuk
a versekben tűz lobog
lírai vallomásoktól virágzik a föld
strófákként terül szét a levegő
a szerelem mindig csak az ötödik elem

fák és tobozok
tavak és tavirózsák
a róluk való gondolat elillan
amint ágyunk
egy Tracy Emin-installációra változik

ölelésre tárod szét karjaid
a hajókat üdvözölnéd
nem biztos hogy anno 907-ben
Dévénynél egyáltalán voltak

a másikban valakik elfoglalták városainkat
beköltöztek lakásainkba
a gyerekeinkből ők lettek
az ő nyelvükön beszélnek
nehéz megérteni

az ezeréves tölgyeket fejjel lefelé fordítottuk
vihar már nem tördeli a koronák ágait
a betonpilléreknek ütközve sikít egyet
mintha nem lenne még elég belőle
majd minden megy tovább körbe-körbe
egyszerűen: történelem

belépés

(gondok a könyvtárral)

nem annyira érdekelnek a végek és a kezdetek
az egyszerűsítések és relativitások
definíciók és ambivalenciák
átkok és feloldozások
azt akarom tudni ami ezek közt rejtőzik
amennyiben: /

(12)

a kaland már a drúzában kezdődött
az ametisztnek is a melafírüregekben
a petroglifa dóm falain
(a havránoki barlangrendszereket
nem tárták fel és nem is ismerték el...
a versnyelv örök időkre megakadt)
a kovász és a későbbi levegővétel lehetőségeiben

/ elesett az utolsó erőd (ó a duna partjai) felső pannóniában

imádkozott vagy imára hívott írt vagy beleszótt vagy:
: iona lehet hogy valaki más adott neked nevet?

/ kezdetben volt valami:
mondd csak mi történne

ha a szót ogam írással jegyeznénk le
nem „csupán” egy más programmal
mikor tennénk meg az első lépéseket operációk rendszerek gépek...
elképzelem a gondokat a könyvtárral – archívummal (1)
és a szerelmi költészettel (2)

/ később:
rúnákba írod a szavakat
(*igikærth ir kynæna in uænsta*
...minden nők közül a legszebb)
erdeifenyő gyantával összeragasztott verssorok
aki felemelte őket meghalt
vagy láthatatlanná vált
egy észt vodkanév lett belőle
(kortyolgatsz belőle a *café en seine*-ben)
egy országban a kezdet kezdetén és később
(logogram a matematikában költészetben és a végén maradt)
az ogam és a rúnák országában
nem mondtam
a fa alatt mindig történik valami

/ még később: /
a szép metszések és a kidolgozott összeállítás ellenére
sem sikerült bizáncot az irányunkba kiterjeszteni
/ glagolita

/ a szavakat itt mindig be lehetett vésni:
nemcsak mint verssorokat a gyönyörű nők szívébe
a szavakat itt mindig lehetett szőni:
a fonal emlékezete a csomóírásban
rokka

/ a többi formátumról valahogy megfeledkeztünk
(jelenj meg *abur rovásírás futhark* jelenj csak meg)
hol vagytok hol?

(múzeumok és könyvtárak)

/ végül – máig:
vannak a szavak és az írások helyei
mágneses pontok
egyesek és nullák
a teleírt föld darabjain
szeretkeztünk mindig s közben

suttogjuk a

sz a v a k a t

a formációk programozása

falka a figyelő tekintet lobogó lángjával tudatja idegességét
 kíváncsian arra hogyan programozzák be minden egyes részletüket
 redukció: a mozgásentitás ellenáll a megragadásnak
 fehér szemfogak a jeges fordulópontok mögül

csorda az örök áldozat implicit módon már a címbe foglalva / tisztaság
 szükséges hogy a gyermekek már az alsó tagozaton felismerjék
 (e halmaz állatkái kedvesek és barátságosak)
 szálláshely: istálló karám esetleg ól
 e halmaz fedi egymást a *nyáj* formációval

a *nyájt* határoljuk be tibeti sípok / alpesi kürtök / pásztorsípok
 üreges varázslatos völgyekig és vízzel áztatott árterekig hatoló hangjával
 a hangkártyára: bőgés bégetés mekegés rőfögés nyihogás...

sokaság (az elején kizárhatjuk a [krikett- és golflabdák *sokaságát*
 {bár lady ada párszor azért állt a greenen}
 az egyszerűbb ipari eredetű algoritmizálás] ellenére is)
 legyen hát feltöltve ezüstlemezek /
 élelem után vonuló miriádjával

(13)

madársereget a fejünket és tekintetünket felfelé fordítva keresünk
 (és azok a verebek ripsz-ropsz tövisről tövisre)

a fecske és a sirály már sokat repültek / a gólya egyedül hozza a gyerekeket /
lepkékre hálóval / ikaruszt és az apját az összeállításokban nem említik

a raj lelkén szárad a propolisz kollektív tudat
távrolról irányított munka (a dzsúszaink szűrőcsölgetése
a nyári hőségben) és nem utolsósorban a szaporodás
a csípést követően a helye feldagad – a formáció tagja pedig elpusztul
azonnal helyettesítik – talán muszájból...

csoportosulás úgymint *csokor* vagy *fürt* pl. kagylófélék (talán a particsigák)
vám: organikus / anorganikus – fény a kőben (luxok és keménységi fokozatok)
a hajózási csatornák ezerévente változnak
a korall a felszínen találja magát

megjegyzés a végére:

az emlősöktől alább be kell sorolni egyáltalán a formációkat?

nem inkább fordítva?

vagy... hova tegyük a kacsacsőrű emlőst?

kirándulás

valahol mégiscsak voltunk

esett

voltunk

sütött a nap

voltunk

véletlenszerű turisták /

senki sem mondta hogy egy tanulmányúton vagyunk //

/ kiránduláson

// és részletes jegyzeteket kell készíteni

/ csak úgy összevissza

// hiszen füzetet és tollat sem hoztunk

/ valamit megnézni enni valamit

// sem lúdtollat és pergament vagy ásókat csomó agyagot és köveket

/ szuvenírt hozni (mit is kezdjünk azzal a gyémántkoponyával)

// tehát nem jegyeztünk fel semmiféle ismereteket

/ vidám dalokat okarinára dudára kürtre tubára pásztorsípra dorombra...

// még ha az életre hívott irkafirkák meghatottak is bennünket

/ ukulelére citerára lantra gitárra hegedűcskére violára...

// valaki több mindent megjegyzett valaki kevesebbet

/ uborkasaláta-receptet

// például a sugárnyaláb segítségével való áthelyezés nem volt rossz

/ tanácsokat az öszvér egyenes vonalú mozgásának megoldására
// és a gondolatok melyek két párhuzamosként a távolban találkoztak (11)
/ és a gyógynövényfürdőhöz szükséges hozzávalókat

(minden egyes belemerülés során emlékezünk)

jó volt jó
a kirándulás

valahova
még biztosan elmegyünk

esni fog
elmegyünk
sütni fog a nap
elmegyünk

(ezalatt valaki a konyhából kiabál:
saláta kész az uborkasaláta)

kedves barátom
az experimentális archeológiához reménnyel...

a kék korszak lezárása után

desztillált költészet

- (1) elképzelem a gondokat a könyvtárral – archívummal
- (2) és a szerelmi költészettel / (3) a világ összes szeretőjével
- (4) néha csak két üvegtábla krómkeretben
- (5) rátalálunk a versben elrejtett szavakra
- (6) tükrök szellemei a memóriájukba zárják
- (7) a véletlen belekomponált elemét
- (8) a költészet mint szisztematikus anomália
- (9) és így a vers is kőomlást indíthat
- (10) életpályát szerelmi időket és körhintákat
- (11) és a gondolatok melyek két párhuzamosként a távolban találkoztak
- (12) nem annyira érdekelnek a végek és a kezdetek
- (13) bár lady ada párszor azért állt a greenen
- (14) egyszer még látomások tárgya lesz
- (15) ambrózia marja szét a jövő membránját